

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Албена Накова

на дисертационния труд на Йорданка Стоилова Койчева „Лидерските умения в контекста на мениджърската организационна култура“ за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, научна специалност 05.11.01 „Социология“

Предложеният за защита дисертационен труд на тема „Лидерските умения в контекста на мениджърската организационна култура“ с автор Йорданка Койчева се състои от: увод, четири глави, заключение, библиографска справка за използваната литература и 2 приложения и е с общ обем от 205 стандартни страници.

Това, което прави най-силно впечатление още от първите страници на разглежданата работа е изключително актуалната и практически ангажирана тема, която Йорданка Койчева е избрала да разработи. Настоящият дисертационен труд е фокусиран върху темата за организационната и мениджърската култура като среда за формиране на лидерски умения. В центъра на изследването е поставено съвременното лидерство, една изключително актуална в днешния динамичен и глобализиран свят тема. При това изследването на лидерството и лидерските умения е поставено в контекста на мениджърската организационна култура, една като цяло пренебрегвана област в съвременните изследвания на лидерството, към която дисертантката се опитва да даде своя принос, обосновавайки идеята за организацията и мениджърската култура като среда за ефективно лидерство. Актуалността и същевременно практическата значимост на настоящата дисертация се обуславя от обстоятелството, че съществува динамична връзка и зависимост между организационната култура, управлението, лидерството и лидерските умения, като личността на лидера обикновено се свързва с очаквания за значими промени

в организацията и по-конкретно за решаване на различни нейни проблеми. Това обуславя необходимостта лидерството да се разглежда в реалния контекст, в който се осъществява.

Самият факт, че авторката е решила да посвети своите изследователски търсения на един толкова актуален и същевременно практически важен проблем, който има своите дълбоки както научно-теоретични, така и практико-приложни основания, е показател за сериозността и значимостта на нейната работа, още повече, че професионалната ѝ биография показва сериозна обвързаност със сферата на бизнеса, което е предпоставка за доброто познаване на проблемите и предизвикателствата на бизнес средата, организационната култура и лидерството в сферата на бизнеса и организациите. Същевременно това говори, че теоретичните и изследователски търсения на Йорданка Койчева не са самоцелни и отговарят напълно на съвременното разбиране за науката, като предлагаща решения на конкретни проблеми на практиката. Поради това считам за безспорно достойнство на настоящата разработка нейната актуалност, практическа ангажираност и полезност.

Като несъмнено достойнство на дисертацията отчитам наличието на балансирана структура, съчетаваща теоретична разработка с емпирични резултати от проведени авторски изследвания, както и от вторичен анализ на документи и статистически данни, включващи структурна бизнес статистика за икономическото състояние на област Благоевград. Всъщност дисертацията може да се разглежда като една цялостна и сложна система от знание, представено на различни нива – теоретични концепции и познавателни подходи, емпирични анализи и информация, получена от качествени и количествени методи, които представляват верификация на теорията. Така в симбиозата между теория и емпирия, както отбелязва самата дисертантка, тя се е опитала да покаже значимостта на организационната и мениджърската култура като рамката, в която протича и се развива съвременният бизнес и неговите мениджъри, които са движещите сили на организационните структури и начина на развитието им.

Като важно достойнство на дисертацията следва да се отбележи и фактът, че проследявайки и анализирайки различните теоретични схващания за институцията и институционалния подход, за организацията, организационната култура, мениджърската организационна култура и лидерството, авторът прилага комплекс от взаимно допълващи се подходи – социологически, исторически и икономически - за обосноваване на своите тези.

Свидетелство за социологическата култура на автора е доброто познаване и прилагането в разработката на различни социологически методи за набиране на емпирична информация с цел обосноваване и доказване на основната теза, а именно: количествени методи (анкета със служители във фирми) и качествени методи (интервюта с мениджъри на фирми).

Като показател за научната и професионална компетентност на автора следва да се отбележи и богатството на използваната литература - 222 източника, от които 64 на български език и 158 на английски език.

За безспорни достойнства на настоящия дисертационен труд считам:

- Поставянето на изследванията на лидерството и лидерските умения в контекста на институционалния подход и разкриването на потенциала на теоретичните концепции на институционализма и предимствата на институционалния аналитичен ракурс за обяснението на лидерството;
- Обосноваването на схващането за организациите през призмата на институциите и институционалния подход. Извеждането на взаимовръзката между институцията, задаваща рамката и алгоритъма за съществуване на организацията и многообразието от реални проявления на организацията в контекста на институцията;
- Формулирането на теоретични постановки за лидерството и лидерските умения в контекста на организацията – дефиниране на съществуващите

лидерски подходи като структурна рамка на реалните лидерски действия и като въплътени в организационната среда и нейното развитие;

- Типологизирането на взаимовръзката организационен контекст – лидерство чрез разкриване на въздействието на организационния контекст върху лидерството, от една страна, и от друга страна, чрез обосноваване на обратното въздействие на лидерството върху организационния контекст;
- Очертаването на основните икономически характеристики на локалната бизнес среда в района на Благоевград и извеждането на особеностите на местната организационна култура в предприятията от област Благоевград;
- Изградената емпирична база от данни относно спецификите на организационната мениджърска култура и лидерство в района на Благоевград;
- Извеждането на насоки за изграждане на ефективни лидерски умения в контекста на мениджърската култура и чрез подходите на съвременното лидерство.

Към всичко това ще добавя, че приемам по принцип и формулираните от Йорданка Койчева приноси моменти в нейния дисертационен труд.

Смятам също така, че авторефератът отразява адекватно съдържанието на дисертационния труд.

В заключение искам да кажа, че авторката успява да докаже формулираната от нея основна теза – приложеният емпиричен материал, резултат от проведени социологически изследвания с комбинация от количествени и качествени методи, доказва, че организационната култура без съмнение оказва въздействие върху формирането на лидерските умения. В тази връзка обаче имам една забележка, която може да се приеме и като препоръка за по-нататъшна изследователска дейност. Според мен би било добре не само да се изведе зависимостта на лидерските умения от организационната култура, но и

да се изведат типичните лидерски умения, които съвременната организационна среда налага като необходими на мениджърите за успешното справяне с предизвикателствата на бизнеса днес. Тази препоръка обаче не променя като цяло позитивната ми оценка за представения дисертационен труд.

И за да завърша, ще кажа, че освен че е написала един сериозен и заслужаващ положителна оценка труд, Йорданка Койчева демонстрира и публикационна активност, покриваща изискванията за успешно отчислен докторант с право на защита. Тя е автор на 4 статии, две от които на английски език. Тя също така е участвала и в две международни научни конференции, на които е изнесла доклади, свързани с темата на дисертацията.

След всичко казано до тук, искам да изразя своето категорично убеждение, че предложеният дисертационен труд „Лидерските умения в контекста на мениджърската организационна култура“ с автор Йорданка Койчева **отговаря на всички изисквания за присъждане на образователната и научна степен „доктор“** по научната специалност „Социология“ в професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата.

6.03.2022 г.

доц. д-р Албена Накова

OPINION

by Assoc. Prof. Dr. Albena Nakova

concerning a Dissertation for acquiring the Educational and Scientific Degree “Doctor” in the Field of Higher Education 3.1. Sociology, Anthropology and Cultural Sciences, Scientific Specialty "Sociology" 05.11.01

On the topic:

"Leadership skills in the context of managerial organizational culture"

Author: Yordanka Stoilova Koycheva

The dissertation proposed for defense on "Leadership skills in the context of managerial organizational culture" by Yordanka Koycheva consists of: introduction, four chapters, conclusion, bibliography of references and 2 appendices and has a total volume of 205 standard pages.

What makes the impression from the first pages of the considered work is the extremely topical and practically engaged topic, which Yordanka Koycheva has chosen to develop. The present dissertation is focused on the topic of organizational and managerial culture as an environment for the formation of leadership skills. At the heart of the study is contemporary leadership, an extremely relevant topic in today's dynamic and globalized world. The study of leadership and leadership skills is placed in the context of managerial organizational culture, a generally neglected area in modern leadership research, to which the dissertation seeks to contribute by substantiating the idea of organization and managerial culture as an environment for effective leadership. The relevance and practical significance of this dissertation is determined by the fact that there is a dynamic relationship and dependence between organizational culture, management, leadership and leadership skills, and the leader's personality is usually associated with expectations for significant changes in the organization. This determines the need for leadership to be seen in the real context in which it takes place.

The very fact that the author has decided to dedicate her research to such a topical and at the same time practically important problem, which has its deep scientific-theoretical and practical grounds, is an indicator of the seriousness and importance of her work, moreover that her professional biography shows a serious commitment to the field of business, which is a prerequisite for a good knowledge of the problems and challenges of the business environment, organizational culture and leadership in the field of business and organizations. At the same time, this shows that Yordanka Koycheva's research fully corresponds to the modern understanding of science, as it offers solutions to specific problems in practice. Therefore, I consider the indisputable merit of the current work to be its relevance, practical commitment and usefulness.

As an undoubted merit of the dissertation I consider the existence of a balanced structure, combining theoretical development with empirical results from author's research, as well as secondary analysis of documents and statistics, including structural business statistics on the economic condition of Blagoevgrad region. In fact, the dissertation can be considered as a complete and complex system of knowledge presented at different levels - theoretical concepts and cognitive approaches, empirical analysis and information obtained from qualitative and quantitative methods, which are verification of the theory. Thus, in the symbiosis between theory and empirical data, as the author herself notes, she tried to show the importance of organizational and managerial culture as the framework in which modern business develops.

An important merit of the dissertation is the fact that following and analyzing the various theoretical concepts of the institution and the institutional approach, the organization, organizational culture, managerial organizational culture and leadership, the author applies a set of complementary approaches - sociological, historical and economic - to substantiate the main thesis.

An evidence of the author's sociological culture is the good knowledge and use in the dissertation of various sociological methods for gathering empirical information in order to

substantiate and prove the main thesis, namely: quantitative methods (survey of employees in companies) and qualitative methods (interviews with company managers).

As an indicator of the scientific and professional competence of the author should be noted the richness of the literature used - 222 sources, of which 64 in Bulgarian and 158 in English.

As indisputable merits of the present dissertation I consider:

- Placing research on leadership and leadership skills in the context of the institutional approach and revealing the potential of theoretical concepts of institutionalism and the advantages of the institutional analytical perspective for explaining leadership;
- The substantiation of the perception of the organizations through the prism of the institutions and the institutional approach. Derivation of the relationship between the institution, setting the framework and algorithm for the existence of the organization and the variety of real manifestations of the organization in the context of the institution;
- The formulation of theoretical statements about leadership and leadership skills in the context of the organization - defining existing leadership approaches as a structural framework of real leadership actions and as embodied in the organizational environment and its development;
- Typology of the relationship “organizational context – leadership” by revealing the impact of organizational context on leadership, on the one hand, and on the other hand, by justifying the reverse impact of leadership on the organizational context;
- Demonstration of the main economic characteristics of the local business environment in the region of Blagoevgrad and the derivation of the peculiarities of the local organizational culture in the enterprises of Blagoevgrad district;
- The developed empirical database on the specifics of the organizational managerial culture and leadership in the region of Blagoevgrad;

- Providing guidelines for building effective leadership skills in the context of managerial culture and through the approaches of modern leadership.

To all this I will add that I accept in principle the contributions formulated by Yordanka Koycheva in her dissertation.

I also think that the author's abstract adequately reflects the content of the dissertation.

In conclusion, I want to say that the author manages to prove her main thesis - the empirical data used, the result of sociological research with a combination of quantitative and qualitative methods, proves that organizational culture undoubtedly influences the formation of leadership skills. However, I have one remark in this regard, which can also be accepted as a recommendation for further research. In my opinion, it would be good not only to emphasize the dependence of leadership skills on organizational culture, but also to bring out the typical leadership skills that today's organizational environment requires from managers as necessary to successfully meet the challenges of business today. However, this recommendation does not change my overall positive assessment of the presented dissertation.

And to conclude, I will say that in addition to writing a serious and positive work, Yordanka Koycheva also demonstrated publishing activity, covering the requirements for a successfully graduated doctoral student. She is the author of 4 articles, two of which are in English. She has also participated in two international scientific conferences, where she has presented papers related to the topic of the dissertation.

After all that has been said so far, I would like to express my firm conviction that the proposed dissertation "Leadership skills in the context of managerial organizational culture" by Yordanka Koycheva **meets all the requirements for acquiring the Educational and Scientific Degree "Doctor" in the Field of Higher Education 3.1. Sociology, Anthropology and Cultural Sciences, Scientific Specialty "Sociology"**.

6.03.2022

Assoc. Prof. Dr. Albena Nakova